

Ervaringen van deelnemers aan trainingen promovendibegeleiding



Dr. Joris Veenhoven & Dr. Jessica Hegeman

Senior Onderwijsadviseur / Trainer

Onderwijsadvies & Training, Universiteit Utrecht

Agenda

1. Wat voor trainingen verzorgen wij voor promovendibegeleiders
2. Ervaringen van deelnemers
3. Vragen / discussie

Een doorkijkje in een 'gemiddeld' cursusprogramma

Meeting 1

- Supervision roles, style and feedback balance

Meeting 2

- Making the implicit explicit
- Progress evaluations
- Setting an intention for your professional development

Meeting 3

- Counseling techniques (f.i. confronting a student)
- Peer consultation: analysis of difficult situations

Meeting 4

- Meet-the-Expert
- How to recognize warning signs & how to respond
- Feedback on your supervision plans
- Looking back and forward on your professional development

Typering werkwijze (1)

- Afstemming op leerbehoefte: programma inhoud en aanpak (o.a. individuele feedback)
- Eigen begeleidingspraktijk als vertrekpunt en proeftuin
- Cyclus van ervaringsleren doorlopen (reflecteren, voornemen, uitvoeren, evalueren, bijstellen)
- Leren van elkaar
- Leren door reflectie op (werk-) theorie
- Werken met heterogene groepen (qua ervaring en disciplines)

Typering werkwijze (2)

Vorm: vier bijeenkomsten van een dagdeel gespreid over twee à drie maanden; beperkte groepsgrootte (circa 12)

Tijd: Benodigde tijdsinvestering deelnemer:
circa 28 uur

Belangrijkste leerdoelen van de cursus

- Looking at supervision from a didactical/interpersonal point of view.
- Increasing your self awareness: being aware of what you do and what the consequences are (competence / incompetence)
- Broadening your repertoire: being aware of alternatives, and have some practice with that (increasing your competence)
- Exchanging “tricks of the trade” by peer supervisors and reflecting on the implications for your own supervising practice

Kenmerken trainers

- *Eigen ervaring* met promotieonderzoek en begeleiden van promovendi
- *Kennis van praktijktheorie* over promovendibegleiding en beleidsontwikkelingen
- *Didactische wendbaarheid*: latente leerbehoeftes kunnen vertalen in werkvormen, eigen ervaringen kunnen koppelen aan theorievorming e.d.

Ervaringen van deelnemers

- 1) Wat verwachten ze te leren voorafgaand?
- 2) Hoe kijken ze terug op de cursussen?
- 3) Wat weten we over de praktijk-effecten?

1) Wat verwachten ze te leren voorafgaand aan de cursus?

Uitgelicht: leerwensen van deelnemers uit
cursussen in 2019

Leerwensen deelnemers - uit cursussen 2019 (1)

- Inzicht willen krijgen in typische problemen waar begeleiders tegenaan lopen en hoe die te voorkomen.
- Hoe tijdig zicht krijgen op problemen van PhD's.
- Hoe vroegtijdig stress bij PhD detecteren? Hoe werk-privé balans bespreekbaar maken?
- Balans vinden in begeleiding:
 - Feedback
 - Autonomie
 - Interpersoonlijk (goede werkrelatie ontwikkelen met de PhD's)

Leerwensen deelnemers - uit cursussen 2019 (2)

- Rekening houden met verschillen tussen promovendi
- Begeleiden in een team (naast andere (co-) promotoren) (eigen rol vinden, en de phd helpen met het team om te gaan)
- Hoe voortgang PhD monitoren & wat doen bij te weinig voortgang/kwaliteit
- Hoe helpen met plannen van het promotietraject
- Hoe PhD's motiveren

2) Hoe kijken ze terug op de cursussen? (*Waardering*)

Schriftelijke evaluatie aan einde cursus:

- Waardering kwantitatief
- Waardering kwalitatief

Waardering kwantitatief (range gemiddelde scores per cursus)

- De cursus was zinvol voor mijn werk als PhD-begeleider: 7,8 – 9,0
- De trainer stimuleerde mij tot nadenken over mijn begeleidingspraktijk: 8,3 – 9,2
- Overall waardering uitgedrukt in rapportcijfer: 7,7 – 8,8

Waardering kwalitatief (schriftelijke open vragen) *Belangrijkste leeropbrengst:*

1. Dat er tijd was om te reflecteren op de eigen begeleidingspraktijk
2. Bewust worden eigen handelen, het effect daarvan, en mogelijke handelingsalternatieven -> bewust bekwaam
3. Uitwisseling met collega begeleiders (via intervisie / analyse lastige situaties, feedback op feedback, etc)
4. Toetsen eigen ideeën / handelingswijzen aan de praktijkgerichte theorie en ervaringsdeskundigen

Waardering kwalitatief (schriftelijke open vragen) *Belangrijkste leeropbrengst:*

5. Het systematisch werken aan afstemmen van wederzijdse verwachtingen
6. Bewuster variëren in structurering van de begeleiding
7. Beter de PhD kunnen 'lezen': herkennen van processen, wat de PhD nodig heeft.

Waardering kwalitatief (schriftelijke open vragen) *Belangrijkste leeropbrengst:*

One major thing that I learned: being more aware of the process of a PhD, not only focusing on the content, and the importance of your relation with a PhD student for the process

Waardering kwalitatief (schriftelijke open vragen) *Het minst leerzaam vond ik:*

1. De veelheid van thema's die spelen in de begeleiding in de korte tijd die er is in de cursus (sommige thema's te kort behandeld)
2. Verschil in ervaring onder de deelnemers
3. Literatuur / cursusboek (teveel, niet relevant genoeg)
4. Teveel huiswerk (in combinatie met andere verplichtingen)

3) Wat weten we over de praktijk-effecten? (*Gedragsverandering*)

- Geen follow-up onderzoek. Wel enig zicht op korte termijn effecten:
 - Zelf rapportage bij terugkomsessies
 - Zelf geformuleerde ontwikkeldoelen bij afsluiting
- Indirecte indicatie voor effect:
 - Teruggevraagd worden door opdrachtgever
 - Deelnemers blijven zich inschrijven

Effecten op de korte termijn (afgeleid uit zelf rapportage / voornemens)

3. Bewuster handelen -> o.a., meer vanuit leerdoelen begeleiden, bewuster variëren in structurering
4. Meer delen met collega begeleiders (via intervisie / 1 op 1 consultatie)
5. Systematischer werken aan afstemmen van wederzijdse verwachtingen (o.a. duidelijkere grenzen stellen, performance criteria meer expliciteren)
7. Meer in dialoog gaan met PhD over risicogedrag, en onderliggende behoeften, en begeleiding daarop aanpassen.

Vragen / discussiepunten?

Contact:

Joris Veenhoven

j.veenhoven@uu.nl

Jessica Hegeman

m.a.hegeman@uu.nl



The information in this presentation has been compiled with the utmost care,
but no rights can be derived from its contents.

Discussie

Als je cursussen voor begeleiders zou willen laten mislukken...

... wat kan je als universiteit, graduate school of cursusleider dan het beste doen?